

Program Działalności Środowiskowego Domu Samopomocy w Kowalach Oleckich

Wydział Polityki Społecznej

Wpłynęło dnia **2010-04-20**

Nr

1. Cel ogólny

Udzielenie dla os. niepełnosprawnych kompleksowego wsparcia w zaspakajaniu potrzeb, rozwiązywaniu problemów i dążeniu do samorealizacji, rehabilitacji oraz Integracji z lokalnym i ponadlokalnym środowiskiem.

Sytuacja na obszarze działania Domu:

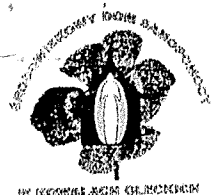
Gmina Kowale Oleckie znajduje się w powiecie oleckim na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Jest to uboga, popegeerowska gmina, w której brakuje organizacji pozarządowych wspierających oddolne działania społeczne oraz przestrzeni publicznej stwarzającej, szczególnie osobom niepełnosprawnym, okazję do wymiany doświadczeń i wzajemnego wsparcia.

Gminę zamieszkuje 5604 mieszkańców rozsianych po 252km² (równowartość połowy powierzchni Warszawy). Z tego wynika, iż ludzie rozsiاني po wielu wsiach i siedliskach mają ze sobą ograniczony kontakt i sporadycznie integrują się we wspólnych działaniach.

Dużą część gminy zajmują tereny po byłych PGR-ach. Stopa bezrobocia na luty 2010 (dane z PUP Olecko) wynosi: 22,8. Rodziny często nie potrafią adaptować się do szybkich zmian społecznych zachodzących w UE. Dowodzi to braku motywacji do kształcenia się, niedostrzegania związku między poziomem wykształcenia a możliwością pracy oraz bierności i roszczeniowej postawy wobec rodziny i państwa. Efektem tego jest mnożenie się niepokojących objawów, takich jak: poczucie bezradności, ucieczka w alkoholizm czy przemoc domowa oraz wychowywanie dzieci, które, podobnie jak ich rodzice, nie mają pomysłu na życie. Grozi to powstaniem błędnego koła ludzi, którzy, pomnażając swe rodziny, żyją nadal w ogromnym poczuciu krzywdy i są nastawieni na bierne formy radzenia sobie z problemami np. zasiłki, świadczenia, renty (35% całej populacji-gminy, dane z GOPS). Biorąc pod uwagę w/w przytoczoną charakterystykę lokalnej społeczności należy podkreślić, iż szczególnie dotkniętą grupą jest środowisko osób niepełnosprawnych, którzy długoterminowo pozostają bez pracy i wsparcia społecznego. Ta grupa osób jest w gorszym położeniu niż, pozostali mieszkańcy i narażona na bierność i marginalizację społeczną. Nie są oni w stanie samodzielnie pokonywać warunków tak trudnej sytuacji życiowej, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

2. Cele szczegółowe

- A) kształtowanie samodzielności działania w sytuacjach bytowych;
- B) poprawa sprawności funkcjonowania w codziennym życiu w miejscu zamieszkania;
- C) rozwijanie umiejętności aktywnego życia oraz organizacji czasu wolnego,
- D) opiekę oraz wspieranie uczestników w różnych sytuacjach życiowych;
- E) utrzymanie dobrej sprawności fizycznej, psychicznej oraz społecznej uczestników;
- F) współpracę i integrację ze środowiskiem rodzinnym i lokalnym podopiecznych;
- G) zapewnienie uczestnikom specjalistycznej pomocy a w szczególności psychologicznej i psychiatrycznej.

3. Formy działalności:

skierowane do wszystkich kategorii osób tj. A – przewlekłe psychicznie chorych, B – upośledzonych umysłowo, C – wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych:

- indywidualne poradnictwo psychologiczne, psychoedukacja z zakresu rozwoju społecznego, trening umiejętności społecznych (A+B+C);
- psychoedukacja z zakresu nawrotów objawów chorobowych i ich zapobiegania, behawioralny trening lęku (A+C);
- rewalidacja indywidualna (B);
- terapia słowem czytany (A+B+C);
- pomoc psychiatryczna (głównie A+C);
- terapia zajęciowa, w tym prace w ogrodzie, rękodzieło, zajęcia kulinarne, zajęcia plastyczne (A+B+C);
- trening umiejętności samoobsługi, trening ekonomiczny (głównie B);
- trening zachowywania higieny, dbania o kulturę jedzenia, zachowania w miejscach publicznych (A+B+C);
- trening umiejętności interpersonalnych, warsztaty z zakresu problematyki psychologicznej np. radzenia sobie ze stresem, komunikacji i rozpoznawania emocji, (A+C)
- pomoc i nauka załatwiania spraw urzędowych (głównie B);
- aktywizacja zawodowa (A+B+C)
- modelowanie, naśladowanie dobrych przykładów po przez obserwację zachowań osób niepełnosprawnych z innych ośrodków (A+B+C);
- wycieczki, wyjazdy krajoznawcze - wdrażanie do racjonalnego i pozytywnego spędzania wolnego czasu (A+B+C);
- nauka organizacji wolnego czasu po za uczestnictwem w ŚDS (A+B+C)
- usprawnianie ruchowe (A+B+C).

Zajęcia terapeutyczne będą dostosowane do możliwości oraz zainteresowań uczestników, a także do aktualnego stanu zdrowia psychofizycznego.

Uczestnicy ŚDS w Kowalach Oleckich korzystają z następujących pracowników:

- pracowni artystyczno-plastycznej,
- terapii pedagogicznej i rękodzieła,
- pracowni informatycznej,

W programie działalności wszystkie pracownie uwzględniły:

- trening czystości,
- pracownię życia codziennego,

Na zajęciach pracowni artystyczno- plastycznej oraz terapii pedagogicznej i rękodzieła realizowane są zajęcia kulinarne.

Celem powyższych zajęć jest:

6. Zapewnienie poczucia bezpieczeństwa.
7. Nauka, interioryzacja oraz poszerzenie prostych czynności samoobsługowych.
8. Ogólne usprawnianie ruchowe oraz poprawa sprawności manualnej , koordynacji wzrokowo- ruchowej, koordynacji ruchów ciała.
9. Nauka komunikowania potrzeb, zdolności rozumienia mowy, umiejętności komunikowania niewerbalnego.

10. Wzbogacanie doświadczeń życiowych, rozwijanie umiejętności współdziałania oraz rozbudzanie zainteresowań szerszym otoczeniem społecznym.

Wybrane przez zespół wspierająco- terapeutyczny formy działalności pozwalają na realizację powyższych celów.

Wielu z naszych uczestników ma problemy z zachowaniem czystości osobistej czystości wokół siebie. Dotychczas nie stawiano im wymagań w tym zakresie i nie widzieli potrzeb zmian, dlatego trening czystości jest traktowany priorytetowo z zachowaniem należytego szacunku dla uczestników.

Szeroko pojęty trening czystości obejmuje również obsługę urządzeń; pralka, robot kuchenny, żelazko oraz inny sprzęt AGD.

Wspólne przebywanie, zajęcia manualne – z bibułą, masą plastyczną i gliną, rękodzieło pozwalają naszym uczestnikom na rozwój zainteresowań, manualnych umiejętności i sprawności oraz kształtowanie wrażliwości artystycznej; pozwala na osiągnięcie sukcesów i materialnych efektów, co z kolei wpływa na najlepsze samopoczucie, samoocenę i pozwala zdystansować się do objawów chorobowych, albo zapobiega nawrotowi, rozwojowi objawów chorobowych u osób niepełnosprawnych psychicznie.

Duże znaczenie terapeutyczne dla naszych uczestników mają zajęcia z ogrodnictwa. Sianie, sadzenie oraz prace pielęgnacyjne w ogrodzie działają uspokajająco, wyciszająco, a jednocześnie dają ogromną satysfakcję, ponieważ piękny, zadbane ogród i posesja jest miejscem odpoczynku, miłego spędzenia czasu podczas pobytu w ŚDS, a także przyjmowania gości składających nam wizyty.

Zajęcia pedagogiczne obejmują komunikację, doskonalenie umiejętności werbalizowania własnych potrzeb, naukę lub doskonalenie umiejętności czytania i pisanie oraz praktycznych umiejętności matematycznych. Znaczna grupa uczestników ma trudności w zakresie czytania i pisanie, które są ćwiczone podczas tych zajęć.

Uczestnicy mają ogromne trudności z właściwym gospodarowaniem własnymi zasobami finansowymi, dlatego w zajęciach pedagogicznych uwzględniono rozwiązywanie praktycznych sytuacji ekonomicznych, obliczanie wartości, obliczenia kalendarzowe. Terapia słowem czytaniem, muzykoterapia, korzystanie z biblioteki i czytelní, zajęcia w pracowni komputerowej wzbogacają wrażliwość, pokazują sposoby miłego spędzania wolnego czasu, dają możliwość poznania świata i pozyskania nowych źródeł informacji i komunikacji.

Zespół wspierająco-terapeutyczny współpracuje systematycznie z rodzinami uczestników. Pracownik socjalny i psycholog pozostają we współpracy z rodzinami uczestników. Współpraca realizowana jest poprzez wizyty w domach uczestników albo wizyty domowników w ŚDS poprzez rozmowy które mają znaczący wpływ na rozwiązywanie sytuacji trudnych, na umiejętność radzenia sobie z objawami chorobowymi, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz rozwiązywaniu problemów uczestników oraz trudnych sytuacji rodzinnych.

Sami uczestnicy jak też ich rodziny zwracają się z prośbą o pomoc w umówieniu wizyt lekarskich, zakupach środków codziennego użytku. Duże znaczenie dla efektywności wpływu terapeutycznego ma pomoc psychologiczna, gdyż wielu z uczestników posiada przykre doświadczenie życiowe, a nawet urazy psychiczne, które można poddać korekcie dzięki psychoterapii i psychoedukacji.

Całość działań zmierza ku wieloaspektowemu wsparciu w zaspokajaniu potrzeb oraz w rozwiązywaniu problemów do samorealizacji uczestników.

4. Metody, sposoby i ewaluacja działań

- wpływu osobistego, modelowanie i podawanie właściwych wzorców pożądanych zachowań przez zespół wspierająco – terapeutyczny (wygląd zewnętrzny, higiena, kolejność wykonywanych czynności, komunikowanie się z zachowaniem jasności przekazu i szacunku, adekwatne wyrażanie emocji);
- przekaz wiedzy i trening pożądanych zachowań w zakresie zdobywania nowych kwalifikacji zawodowych;
- uczenie samoobserwacji, dostrzegania różnicy w obrazie siebie w trakcie uczestnictwa w ŚDS;
- modelowanie, naśladowanie dobrych przykładów poprzez obserwację zachowań innych osób niepełnosprawnych aktywnych na rynku pracy;
- trening samodzielności i radzenia sobie ze stresem podczas doświadczania kolejnych działań skierowanych do uczestników, a w szczególności podczas prób zastosowania zdobytej wiedzy i umiejętności w realnych sytuacjach
- dydaktyczne: W. Sherborne- ruch rozwijający, metoda Christopera Knilla – „Programy aktywności” oraz „Dotyk i komunikacja”, Metoda Dobrego Startu.
- komunikacji wspierającej i wspomagającej.
- nauka elementarnej odbioru sztuki – słuchanie i omawianie muzyki, obrazów,
- wyjścia do kina, biblioteki, czytelnia, oraz wyjazdy do teatru, restauracji
- metodzie malowania dziesięcioma palcami, orientacji w schemacie ciała i przestrzeni, wyrównywania półkul mózgowych.

Ewaluacja - sposoby:

- 1) posiedzenie zespołu dotyczące rozwoju indywidualnego i grupowego uczestników;
- 2) superwizja pracy zespołu;
- 3) superwizja diagnozy uczestników;
- 4) weryfikacja danych ilościowych i jakościowych w arkuszu diagnozy funkcjonowania psychospołecznego i fizycznego;
- 5) weryfikacja postępów uczestnika w oparciu o indywidualny program wspierająco-terapeutyczny;
- 6) zebrania społeczności – obserwacja bieżącego funkcjonowania uczestników;
- 7) informacje zwrotne od członków rodzin bądź osób bliskich dla uczestników;
- 8) informacje zwrotne od innych instytucji zajmujących się aktywizacją uczestników.

5. Możliwości realizacji poszczególnych form działania

Rehabilitacja psychospołeczna: w ośrodku pracuje dwóch psychologów, którzy są w trakcie 4 letniego szkolenia prowadzącego do uzyskania certyfikatu psychoterapeuty, daje to możliwość do: prowadzenia indywidualnego poradnictwa psychologicznego, grupowych zajęć psychoedukacyjnych, prowadzenia elementów terapii rodzinnej, wzajemnego wsparcia merytorycznego w pracy z uczestnikami i ich bliskimi, prowadzenia treningów umiejętności społecznych i interpersonalnych, prowadzenia gier i zabaw integracyjnych, w tym również ruchowych na sali gimnastycznej użyczanej przez Gimnazjum Publiczne w Kowalach Oleckich.

Opieka psychiatryczna: z ośrodkiem współpracuje lekarz psychiatra, który systematycznie bądź w razie konieczności np. pogorszenia zdrowia, interwencyjnie wspiera działania mające na celu utrzymanie podstawowej kondycji psychicznej uczestników, zapobieganie nawrotom i pogłębieniom objawów chorobowych.

Praca socjalna: w ośrodku jest pracownik socjalny, który wspiera uczestników w codziennych sprawach bytowych – pomoc w przygotowaniu pism urzędowych, kierowanie do właściwych

*Środowiskowy Dom Samopomocy w Kowalach Oleckich,
ul. Kościuszkę 29, 19 – 420 Kowale Oleckie,
Tel. (87) 610 01 69*

instytucji, pisanie wniosków, trening ekonomiczny, trening samoobsługi, dbania o higienę osobistą, trening spędzania wolnego czasu.

Terapia pedagogiczna: oligofrenopedał z wieloletnim doświadczeniem pracuje nad elementarnym rozwojem poznawczym osób niepełnosprawnych intelektualnie. Natomiast z osobami niepełnosprawnymi psychicznie również prowadzi zajęcia z rękodzieła ludowego.

Terapia zajęciowa: wykwalifikowana z wieloletnim doświadczeniem, utalentowana instruktorka terapii zajęciowej pomaga odkrywać talenty i rozwijać umiejętności artystyczne poprzez wykorzystanie technik arteterapii, w tym również korzystając z zasobów posesji ŚDS prowadzi zajęcia z ogrodnictwa.

Pracownia informatyczna: prowadzona jest przez wykwalifikowanego pedagoga – informatyka/technikę, uczy obsługi komputera, elementarnego i właściwego korzystania z Internetu, wykorzystując też zajęcia z zakresu fotografii oraz prowadząc drobne czynności naprawczo-remontowe kształci uczestników w zdobywaniu nowych umiejętności radzenia sobie z usterkami technicznymi.

Zespół terapeutyczny, biorąc pod uwagę umiejętności i możliwości społeczności Domu, prowadzi także zajęcia o charakterze integrującym, a przede wszystkim są to zajęcia: kulinarne, przygotowywanie wycieczek, imprez okolicznościowych, zarówno na terenie ŚDS jak i poza nim.

ŚDS należy do struktury organizacyjnej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kowalach Oleckich i podlega bezpośredniemu zwierzchnictwu kierownikowi tegoż ośrodka.

Zespół wspierająco – terapeutyczny składa się z:

Helena Prusko – główny administrator/psycholog;

Maciej Śnieżyński – psycholog/za-ca głównego administratora;

Joanna Sinderewicz – terapeuta;

Teresa Jaślan – pedagog-terapeuta;

Ewa Snarska – pracownik socjalny;

Janusz Fiertek – pedagog informatyk/technik.

Zespół wspierająco – terapeutyczny stanowi 4 i ¼ etatu.

Dom korzysta z usług lekarza psychiatry oraz superwizora, który systematycznie szkoli i superwizuje przebieg postępowania terapeutycznego.

Zespół terapeutyczny ŚDS w Kowalach Oleckich charakteryzuje dobra komunikacja, wielorakie uzdolnienia, rozumienie potrzeb i problemów każdego z członków społeczności co daje poczucie bezpieczeństwa, szacunek, godnego traktowania oraz otwartości co jest gwarantem rozwoju psychospołecznego uczestników.

Budynek ŚDS w Kowalach Oleckich jest usytuowany w dogodnym punkcie komunikacyjnym (tuż obok jest przystanek PKS). Uczestnicy mają możliwość dojazdu na zajęcia autobusami szkolnymi. Otoczenie sprzyjające bezpieczeństwu, do budynku prowadzą chodniki i podjazdy dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Za budynkiem znajduje się obszerny ogród wyposażony w meble ogrodowe, kominek oraz miejsce na ognisko. Posiadamy również dostęp do dwóch garaży, które wyposażone są w sprzęt do pielęgnacji ogrodu (podkaszarka, kosiarka, taczka oraz narzędzia ogrodowe).

Budynek składa się z dwóch kondygnacji, na parterze znajduje się:

jadalnia, salon (pokój wielofunkcyjny wyposażony w sprzęt RTV), łazienka przystosowana dla potrzeb osób niepełnosprawnych, pracownia kulinarna wyposażona w urządzenia elektryczne

*Środowiskowy Dom Samopomocy w Kowalach Oleckich,
ul. Kościuszki 29, 19 – 420 Kowale Oleckie,
Tel. (87) 610 01 69*

i sprzęt gospodarczy, łazienka dla personelu, pracownia terapii pedagogicznej i rękodzieła, zaplecze gospodarcze i techniczne.

Na piętrze znajduje się pracownia komputerowa wyposażona w cztery stanowiska z dostępem do Internetu, pracownia artystyczno - plastyczna, pokój usprawnienia ruchowego, pokój terapeutyczno - relaksacyjny i socjalny, gabinet kierownika, dwie łazienki wyposażone w wannę i natrysk.

Dom jest wyposażony w sprzęt do treningu samoobsługi i zaradności życiowej, w tym w pralkę automatyczną z suszarką, żelazko, deskę do prasowania, suszarkę do włosów i inne sprzęty, a także sprzęt sportowo – relaksacyjny. Dom również posiada tv-audio-video. Na jednego uczestnika przypada nie mniej niż 8 m² powierzchni użytkowej domu.

ŚDS w Kowalach Oleckich chciałby jeszcze zadbać o poprawę funkcjonalności łazienek umożliwiającą dostęp do natrysku i wanny z trzech stron. Dom niestety nie jest pozbawiony barier architektonicznych w sferze przemieszczania się pomiędzy kondygnacjami wewnątrz budynku.

Przyjęte kierunki dalszego rozwoju ŚDS w Kowalach Oleckich

Obecnie zespół wspierająco-terapeutyczny składa się z 6 członków- 4 jest w ciągłym procesie doksztalcania się (w tym trzech posiada już wyższe magisterskie wykształcenie uzupełnione studiami podyplomowymi).

Zespół stale i aktywnie korzysta ze szkoleń i superwizji zespołu, które będą kontynuowane.

Chcemy rozszerzyć ofertę pracowni artystyczno-plastycznej o zajęcia ceramiczne – czekamy na rozstrzygnięcie wniosku dotyczącego tej sprawy.

Chcemy ciągle podnosić jakość infrastruktury, gdyż jesteśmy młodym ośrodkiem, a mieścimy się w starym budynku wymagającym modernizacji i dostosowywania do potrzeb osób niepełnosprawnych. Szczególnym problemem jest ograniczenie ciągu komunikacyjnego na piętro budynku dla osób niepełnosprawnych ruchowo, (budynek wymaga montażu windy).

Celem lokalnym jest uświadomienie mieszkańcom gminy problemów i potrzeb osób niepełnosprawnych i integracja osób pełnosprawnych z niepełnosprawnymi.

Duży nacisk kładziemy na aktywizację zawodową i mamy już w tym swoje sukcesy. Oczekujemy na rozstrzygnięcie projektu „I ty to potrafisz – wspieranie rozwoju osobowego i zawodowego osób niepełnosprawnych w gminie Kowale Oleckie” w ramach programu „Oparcie społeczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi” realizowanego przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej.

GLÓWNY ADMINISTRATOR
Środowiskowy Dom Samopomocy
mgr. Helena Pińska

ŚRODOWISKOWY DOM SAMOPOMOCY
19-420 Kowale Oleckie, ul. Kościuszki 29
tel. (87) 610 01 69
woj. warmińsko-mazurskie
NIP 6471468149 REGON 519457255

Uspokojenie
o olecie 15 marca 2012r.
HELENA ŻUKOWSKA